

Jerime / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Jerime / hekaýa JERIME

Hekaýa

Çatrykdan sowlup ýaňy bir bat alyp ugradym welin, Ýol gözegçilik gullugynyň işgäri “jü-ürt” edip, ala taýagyny galdyrdy. Ulagy sakladym.

– Şäher ýol gözegçilik gullugynyň işgäri, seržant Ýolgulyýew – diýip, ol sag elini papagynyň gaşyna ýetirip, özüni tanyşdyrdy. – Dokumentleriňizi göräýsek...

Resminamalary çykaryp, uzatdym. Görüşdirdi-de:

– El tormozyň işleýärmí? – diýip sorady.

– Howwa-la. İşleýä... – diýip, çekip görkezdim.

– Ýangyn söndüríjiň barmy?

– Bar. Görkezeýinmi?

– Ynanýan. Derman gutyň?

– I-ii-i, ana şo ýok. Gutyň özi bar-da, içinde zat ýok. Aslynda bardy. Hol gün...

Ýolgulyýewiň bulutly ýüzünde Aý göründi. Ol bada-bat sözümü böl-di.

– Ýeterlik şu. Jerime ýazmasak bolanok. Hiý, derman gutusyz ýola çykylarmy? Ynha barýarkaň gan basyşyň

ýokary galyp, başyň aýlanyp, gözüň goşa görüp ugrady-da...

– Hudaý diýeweri, Ýolgulyýew! – diýip, menem onuň sözünü böldüm. – Mende dawleniýe diýen zat ýok. Hiç wagt başym aýlananok. Suw ýerine arak içen wagtlarymam gözüm goşa görmändi.

– Içgil-ä däl-siň-dä sen? – diýip, Ýolgulyýew betgüman boldy. – Hany, şu gutujyga üfläp goýber.

Üfledim. Ol gutujygy işdämen ysgap görensoň, gaşlaryny çytyp:

– Howwa, näme edeli indi? – diýip, maslahat saldy.

Elbetde, näme etmelidigini bilipjik durun, bir gyzył onlugy

eline tutduryp, eňibermeli. Eňibermeli welin, mende şo gyzył onluk ýok-da. Pul bar, palas ýaly, epin görmedik ýüzlük syrtky jübimde gös-göni bolup ýatyr. Ýöne onça puly muňa berip, togsan manat gaýtargy alyp boljagyna ynamym ýok. Onsoň samsyklyga salyp, şelaýynsyradym:

– Näme etmekden Hudaý saklasyn! Ynha, şu ýerden dermanhana sürüp, gutyny dolduraryn.

Muňa Ýolgulyýewiň gahary geldi.

– Onda öňinçä men jerime ýazyp bereýin.

– Dur entek, beýtme! – diýip, men ýalbarmaga başladym. – Jerime ýazmasyzam oňuşarys-a.

Ýolgulyýewiň gözleri ýiteldi.

– Bol-da oňuşjak bolsaň!

– Wah, şu wagt ýanymda kör-köpük pul ýok. Ýöne sen gaýgy etme. Men ertiriň özünde saňa elin gowşuraryn.

– Ýo-ok, han aga, munyňdan emel bolmaz. Bu meselede meň ädim ýanandyr. Öň üç-dört gezek uçugymy aldym. Muny nesýe etmeli! Ertirki gaýmakdan şu günki

süýt gowy. Men saňa on diýip durjak däl, başlijek goý-da, gidiber.

– Wah, sen başligiň gürrüňini edýäň, Pul bolsa nemedip durjak däl-ä. Jübim edil bilbiliň ketegi ýaly şu wagt.

– Weý, jübiňde bolmasa, telefonyňda bardyr-a. Geçir meň nomerime. Tapawudy näme?

– Oh, dogrudanam, ine gowy pikir! Häzir, häzir-r... – diýip, şo bada hasyr-husur el telefonyma ýapyşdym. Ýöne telefonumyň özi hem dilden-agyzdan galyp, pulsuzlygyň zaryny çekip ýatan ekeni.

– Gapyşd-ow! – diýip, Ýolgulyýew alaçsyzlykdan hırçyny dişledi-de, igenmäge durdy. – Siz ýaly syrnyhlara akylım haýran. Nä sandykda saklanyňyz bilen köpelyämi puluňyz? Nädip pulsuz ýola çykyp bilýäňiz? Utanaňokmy? – diýip, ol meni utandyrdy.

– Utanýan-la, wah...

– Onda näme bu ýerde set-müň gepiň başyny agyrdyp dursuň? Sen, how, düşün-ä, şo berjek puluňy men öz jantaýyma urup, hezil

edinip ýörendirin öýdýäňmi? Bizde nä öý-öwzar, çaga-çuga ýokmy? Olary kim eklemeli? Tomsuň yssysynda güne ýanyp, gysyň aňzagynda syňsyraklap, günuzyn ýolda durup... Aňsatmy?

– Aýlygyň...

– Samsyk gürrüň etme! Bir aýlygy nämä ýetireýin men? Başlygym gum ýalap oňmalymy? Başlygymyňam başlygy bar. Olar aç ölmelimi?

Şu ýerde onuň halyna çynym bilen nebsim agyrdy.

– Edil seň diýşiň ýaly taňrygargan-a däl bizem. Pulum bar. Ýöne bölek däl-dä – diýdim.

Ýolgulyýewiň ýüzi ýagtyldy.

– Iri pulmy? Näçelik? Ellilikmi? Ýüzlükmi?

– Ýüzlük.

– Böleris onyňy. Sen ony gaýgy etme! Men saňa togsan manat gaýtargy bersem, bolýar dämi? Al, hany bärlik.

Çykaryp berdim. Ýolgulyýewiň keýpi görnetin göterildi. Ol dimdik bolup duran puly iki epläp, jübüsine saldy.

– Hälden şeýtmeli-dä. Häzir, agam jan, gaýtargyňy berýän, ine, häzir... – diýip, ol beýleki jübüsinden eplem-eplem bolup ýatan pullary çykaryp, sanamaga başlady. Laýyk segsen manat çykdy. Muňa has-da kejikdim.

– Hany, beýleki jübüleriňem gowja dörüşdir – diýip, nägile hüňürdedim. Nädäýersiň ýeke jübüsinden ýeke apbasy çykmasa!

– Indi nätsekkäk? – diýip, ol kyn sowal berdi.

Elbetde, men bir jerimäň öwezine on manat artyk töläp biljek däldim. Şonuň üçinem:

– Çykalga bar – diýip teklip etdim. – Uly ýoluň ugrunda dursuň, ulag bary geçip dur, sakla ýeke-ýekeden, gabat geler-ä men ýaly hudaýuranyň biri. Al elinden onlugyny-da, ber maňa!

– Gaty gowy pikir. Seň kelläň işleýşi erbet däl – diýip, ol ala taýagyny galdyryp, jürlewüginini çasly jürledip, geçip barýan ulaglary saklap ugrady. Ýöne gapyssa, gapyşýar ekeni. Ýolgulyýewiň saklan sürüjileriniň hemmesi dereksiz bolup çykdy. Birem bir manat goýup gitmedi. Syrnyh ekenler. Ýürekleri daşdan ýaly, hiç biri Ýolgulyýewiň ýagdaýyna düşünmedi. Ýogsa, o görgüli käbirlerine janygyp, düşündirjegem

boldy. Düzgüni bozmaňda-da, ähli resminamalaryň düzüw bolanda-da, utanç ýagşy!

Menem uzak oturmaga takatym ýetmedi.

– Gowusy, ertir geläýeýin. Gyssanmajyrak şu wagt – diýip, Ýolgulyýewe ýüzlendim.

– Wah, şony şeýtseň-ä, hasam oňat boljak, agam. Men saňa on manat bergili. Ýöne nagt berjek gümanym ýok. Ynha, ertir düzgüni bozaňda hutma-hut bolarys – diýip, Ýolgulyýew meni ýola salyp goýberdi. Şeýdip, entek bozulmadyk düzgüniň jerimesini töläp gaýtdym.

23-nji awgust, 2014-nji ýyl. Mary.

Kakamyrat ATAYEW Hekaýalar